СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 191. Джерзи Ситі, Н. Дж., понеділок, 18 серпня 1930. VOL. XXXVIII. No 191. Jersey City, N. J., Monday, August 18, 1930. THREE CENTS.

КОНҐРЕС НАГОРОДЖУЄ ЛИНДБЕРҐА МЕДАЛЕЮ

ВАШИНҐТОН. — Президент Гувер вручив Линдберґови медалю, яку ухвалив конґрес у признанню заслуг Линдберґа для авіяції.

Церемонія тревала всього одну мінуту. Була вона дуже проста. Линдберґ подякував за признання кількома словами, але говорив так тихо, що ніхто його не чув. Президент і Линдберґ були убрані по щоденному. При церемонії були присутні члени кабінету, Миссис Гувер і жінка Линдберґа.

По відзначенню Линдберґ виїхав до Репіден, де відбуде з президентом і іншими конференцію в справі поширення воздушної комунікації.

ҐОВЕРНОР ВГЛЯДАЄ У СПРАВУ ІВОЛДА.

НЮ ЙОРК. — Рабін д-р Вайс вислав до ґовернора Рузвелта телеґраму, в якій зазначує, що населення є обурене зприводу рішення ґренд джурі, яким звільнено Іволда від вини. Вайс каже, що це є тільки доказом, що в суді панують ті самі нездорові відносини, що й в адміністрації, Хабарництво заразило ціле місто. Вайс взиває ґовернора, щоби вглянув у справу Іволда ще раз.

Разом з тим сконстатовано, що комішенер Гілі, який назначив Іволда суддею, зложив приблизно в часі того назначення на свою щадничу книжку $20,-000. Між січнем і травнем 1927 р. зложив він до каси $51,000, хоч не вів ніяких бизнесів, а платня його виносила річно тільки $7,500. Все те тепер виналазять, щоби дійти, чи він побирав хабарі. В справі Іволда ґренд джурі станула на тім, що одержані комішенером $10,000 від жінки Іволда не були хабаром, а тільки позичкою.

Ґовернор Рузвелт казав собі предложити всі акти, злучені зі справою Іволда.

КЛОПОТИ ІЗЗА ЕКСПЕДИЦІЇ ДО БІГУНА.

ВАШИНҐТОН. — Пільот Бернт Бальчен і моряк Джан Байс, учасники експедиції Бирда до полудневого бігуна, вернувши з подорожі, внесли подання до департаменту праці в справі наділення їх американським горожанством. Та уряд стоїть на тім, що ті, котрі намагаються стати горожанами, мусять жити означений законом час на землі Злучених Держав. А що Бальчен і Байс виїхали до полудневого бігуна, то тим перервали побут. Тепер адвокати стараються доказати, що петенти жили на землі, яку взято в посідання в імени Злучених Держав.

НАГОРОДИ ДЛЯ ТИХ, ЩО ПРИНОСЯТЬ СЛАВУ.

СЕН ФРАНСИСКО. — Філянтроп сенатор Джеймс Д. Філен призначив $3,000,000 на ріжні добродійні ціли. Між іншим призначив він нагороди для тих Каліфорнійців, які приносять славу краєви. З того боку наділено тенісову чемпіонку, Миссис Гелен Вилс Муд, нагородою в сумі $20,000; найбільшій каліфорнійській письменниці, Ґертруді Атертон, призначено $20,000, а всім її дітям і внукам по $5,-000 кождому.

ПАНІКА НА БІРЖІ ІЗЗА ДОЩУ.

НЮ ЙОРК. — Всі шери на нюйорській біржі пішли нагло вгору. І то не тому, що економічна ситуація поліпшилась, а через дощ, який перервав посуху. Спекулянти грали на спад цін на шери, бо надіялися більшої посухи і більшого нещастя. А коли впали дощі й не було вигляду на спад цін, спекулянти почали покриватись і закуповувати шери, а через те й штучно піднесли ціни.

ПРОТИ ФАЛЬШИВОГО НАЦІОНАЛІЗМУ.

ВИЛІЕМСТАВН. — Делайл Борнс, професор університету з Ґлезґов, говорив у Політичнім Інституті на тему науки історії по школах. Він казав, що дітей учать по школах фальшивої історії, бо величають у ній кождий своє, а не доцінють чужого, забуваючи, що людська цивілізація є спільним витвором ріжних народів. У школах викладають звичайно дітям, що народи є між собою у вічній боротьбі та що той нарід, з якого книжки саме вчать, завжди був геройським і побідоносним. А треба мати на увазі, говорив Борнс, що цілий цивілізований світ завдячує Німцям музику, Франції науку, Італії малярство, а Арабії числа, без яких не звела би модерна господиня щоденних рахунків до купи. Ми тепер, говорив далі Борнс, маємо прекрасні автомобілі й скорі поїзди та літаки, але не видаємо Шекспірів, Бетовенів і Мікеланджелів; ми купуємо гарні образи, але їх не малюємо. Все те вимагає ревізії наших понять культурного життя і того льокального, вузкого націоналізму, що тільки стремить до матеріяльного богатства і сили.

ЗАСУДИЛИ „ЕПИСКОПА"-БУТЛЕҐЕРА.

НЮ ЙОРК. — Чарлз Мжена, „епископ" чехословацької, православної, старокатолицької церкви, зістав засуджений на один рік тюрми за те, що тогував церковним вином. В 1929 році він мав продати 50,000 ґальонів вина.

ВЕЛИКІ ЛІСОВІ ПОЖЕЖІ В БРІТІШ КОЛЮМБІЇ.

Офіціяльні звіти подають, що лісові пожежі в Брітіш Колюмбії поширюються скорим ходом. Цьогорічні лісові пожежі збили рекорди всіх попередних років. Протягом минулого тижня повстав огонь у 150 нових місцях, а ще більше можна сподіватися цього тижня.

Вогні почалися коло Лейдісміт, на острові Ванкувер і в многих дистриктах північної провінції. Нагорода в сумі $250, яка була оголошена за інформації відносно причини тих вогнів, буде подвоєна. Догадуються, що то безробітні запалюють ліси, щоб тим способом знайти роботу при їх гашенню.

Як звіти подають, то цього року вже було 929 вогнів, коли минулого року було тільки 887.

Сухе й горяче літо помагає у великій мірі поширюванню вогню. Провінція має великі втрати.

ХТО ВИНАЙШОВ ЧЕРЕНКИ.

В звязку з приготованнями до вшанування памяти Ґутенберґа італійська преса пригадує, що не Ґутенберґ винайшов черенки, але винайшов їх скорше від Ґутенберґа Італієць Памфіль Ґастельді з Фельтре. Італійська преса пише, що Ґастельді вже в р. 1398 вживав рухомих черенок а дерева до друку молитовників. Італійські часописи заявляють, що їм не ходить про те, щоби поменшити заслуги Ґутенберґа, тільки щоби пригадати заслуги Італійця, про які весь світ забув.

З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ КОЛЬОНІЇ В АВСТРІЇ.

У Кльостернайбурґу у старинному костелі св. Ґертруди при вул. Леопольда відбулося греко-кат. богослуження, відправлене о. Горникевичом, при участи хору „Січ". Тогож дня вечером у Кльостернайбурґу у „Штіфскеллері" відбувся „Вечір українських пісень і танків". Учасники цього вечора виступали в українських національних строях. Перед виконанням пісень промовляв доцент д-р Ганс Кох. Українські пісні й танки зробили на німецьку публику велике враження.

НЕВДАЛА ЗМОВА.

Естонська соціялістична преса пише багато про відкриття в Ревелю змови революціонерів зробити державний переворот підчас перебування на гостині в Естонії польського президента републики, Мосціцького. Змовники втягнули до себе кількох керовників з цивільної ґвардії. Змова була своєчасно викрита й арештовано 25 заговірників.

ПРОТИ НАУКИ МОНРА.

Часопис у Сантіяґо (Чіле) „Меркуріо" підносить у своїй передовиці, що наука Монра була добра тому 100 літ, а не тепер.

В ДОБІ РЕКОРДІВ.

Німець Ерік Барч вичитав у якомусь часописі, що якийсь купець написав на звичайній почтовій картоочці 6,083 слів. Він постановив побити цей рекорд купця і за 43 і пів годин написав на тій карточці 6,254 слів. 6,254 слів — це двацять сторінок повісти. Таким чином Ерік Барч побив рекорд свого попередника і поставив новий рекорд.

ЦИҐАНСЬКА ЗВОЛОЧ ЗВАЛЮЄ ПОГРОМИ НА УКРАЇНЦІВ.

У жидівських погромах в Румунії українське населення не брало ніякої участи, хоч циганські розбишаки намагалися його до того намовити.

Погроми, уряджувані Румунами, знайшли свій відгук у Цигані й на Румунію почали дивитися як на державу в роді Максика. І цигани почали відбріхуватися. В пригоді стали... Українці.

Іменно на пресовій конференції в Букарешті представник Румун, міністер внутрішніх справ, заявив таке: „Правительство ужило всіх заходів, щоби вдержати спокій. **Спеціяльних засобів ужито, щоби припинити агітацію українських бунтівників, які почали погромницьку акцію**".

З того виходить, що погроми роблять... Українці. Румуни не бють Жидів, а навпаки — боронять їх перед... Українцями. Ця нікчемна брехня йде в світ і викликає спеціяльний настрій. На того рода політичний бандитизм просто кров стинається в жилах. На це здібні хіба плюгаві цигани.

ПОЖЕЖІ.

Дня 10. липня вибухла пожежа в будинках Павла Слікокури в Корчові (пов. Рава Руська). Вогонь захопив 7 хат і 6 стоділ, згоріли 2 коні, 1 корова. Загальна шкода 25,000 зол. У Гійчі (пов. Рава Руська) згоріла хата і стодола Мих. Яцкова. В огні згоріла 1½-річна дитина Яцкова та часть худоби. Вогонь спричинила 7-літня дочка Яцкових підчас неприсутности батьків. У Лисятичах (пов. Стрий) згоріло 6 хат, 9 стоділ, 7 стаєнь, 4 шопі, 1 шпихлір, живий і мертвий інвентар. Шкоди є на около 100 тисяч зол. Пожежу спричинив 7-літній Берник, що бавився у стодолі сірниками.

ҐРАНАТА РОЗШАРПАЛА ХЛОПЦІВ.

У Кобаках (пов. Косів) 14-літній Семен Семанюк і 10-літній Вас. Букатчук узялися розбирати найдену артилерійську ґранату. Ґраната вибухла. Відломки відорвали Семанюкови ліву ногу, праву зломили та покалічили його на всьому тілі. Хлопець помер. Букатчукови відломки поранили живіт і груди. В безнадійному стані відвезли його до шпиталю.

ЖАХЛИВА ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА.

На залізничій стації Сако, віддаленій 18 кільометрів від Больонії (Італія), зударилися два поїзди. В катастрофі згинуло 14 осіб, а 30 тяжко ранених.

СТРАШНА КАТАСТРОФА В КОПАЛЬНІ.

У Ґавсдорфі (на нім. Шлеську) наслідком вихубу вуглевого кисня приключилася катастрофа. Досі видобули 70 трупів шахтярів, а 81 є ще під звалищами.

ЖІНКА — ДИРЕКТОРОМ ОПЕРИ „ЛЯ СКАЛЯ".

Новим директором славної на ввесь світ медиолянської опери „Ля Скаля" вибрано жінку. Є нею славна італійська скрипачка Аніта Кольомбо. Кольомбо вважають усі за великого знавця сучасної музики. Свого часу була вона секретаркою відомого італійського композитора Тоскані.

ЛИСТ З ХОЛОДНОГО СИБІРУ.

„Соціял-Демократ", орган У. С. Р. Р. П. в Чехії, містить у зошиті за червень листа з квітня ц. р., надісланого неподаним автором з сибірського заслання. В цьому листі читаємо:

„Оце разом з так званими куркулями й мене вирядили подалі з України. Скільки самому доводиться терпіти, а скільки на людське горе надивився, то у 100 томах не спишеш. Вислані, здебільшого селяне, оповідають всі в один голос: позабирали в них усе, навіть кілочок не зоставсь, з хат повиганяли, а тоді вислали без грошей, без крихітки хліба. Про систему „розкуркулювання" розказують цікаві подробиці. Грабують здебільшого в ночі, хоч і „законно". Влада чомусь боїться того забитого нещасного народа. Дуже часто бачу жінок з дітьми, які тут, а чоловіки залишилися на Україні, ховаються, як зайці, від висилки. Або батьки тут, а діти малі дома.

„Як яструб горобців порозбивали родини й людські життя і самі не знають, чому й до чого. Всі вислані, хто хоч трохи зданий до роботи в лісі, роблять безплатно, але за хліб мусять платити. Хліба видають ¾ фунта та поганої риби. Тут збили нас такого мира — кілька тисяч, все майже Українці. Живемо в якихсь бараках у такій тісноті, що ніяк і листа написати. І такий край, що ніякої пташки не побачиш. А діти (і їх вислано: кому вони що винні?) мруть, що не вспіють і ховати".

НА ВОЛІ.

Дня 9. липня з наказу слідчого судді в Рівнім звільнено сина письменника Федора Дудка, Юрія, після 7 тижнів увязнення. Причиною звільнення був брак конкретних доказів вини, як це зазначено в акті звільнення, — Юрія Дудка арештовано під замітом приналежности до УВО і продержано 6 тижнів у львівських арештах, а 1 тиждень у вязниці в Рівнім.

БОЖЕВІЛЬНИЙ УБИВ СВОЇХ СИНІВ І ВІДІБРАВ СОБІ ЖИТТЯ.

На фільварку Кієво, хелмінський повіт, 65-літний Маєр Еверд у приступі божевілля застрілив двох своїх синів. Один з них мав літ 24, другий 18. По доконанні тих вчинків божевільний відібрав собі життя.

„КЛЮБ ОДНОЇ СТРАВИ".

В Парижі основали клюб, що так називається, а який поставив собі за мету пропагувати їдження тільки одної страви. Люде, що цей клюб заложили, стоять на становищі, що звичка їсти богацько страв — шкодить здоровлю. В члени цього клюбу вступили артисти, редактори, політики і фінансисти.

А по наших селах і містах і без клюбів люде їдять від віків тільки одну страву. Їли би більше, але нема звідки..

ЖАХЛИВА ПОЖЕЖА.

В румунському містечку Борза біля Мармурешт повстала пожежа, що знищила зовсім 250 домів, 4 костели, 2 синагоґи й багато шпихлірів, у яких були запаси збіжжа. Більше ніж 3 тисячі осіб опинилися без даху над головою.

НІМЕЧЧИНА НЕ ЗВЕРТАЄ УВАГИ НА ПОЛЬСЬКИЙ ПРОТЕСТ

БЕРЛІН (Німеччина). — Одержано відомости від німецького уповноваженого в Польщі, що йому передав польський міністер справ заграничних, Залеський, ноту-протест проти промови міністра Тревіпануса. Як відомо, цей міністер для бувших окупованих антантою німецьких земель заявив на партійній конференції, що головним завданням німецького уряду тепер є домагатися зміни східних кордонів Німеччини.

Проти цієї промови Залеський рішучо протестує, але німецький представник у Варшаві ухилився від спеціяльного обговорення цього протесту. Також й німецький уряд не буде обговорювати протесту Залеського, бо вважає, що цей протест є вистрілом у порожнечу. В Німеччині ніхто не ховає свого незадоволення з кордонів з Польщею й жадне німецьке правительство не заявило, що воно з цих кордонів задоволене, або що воно не буде стремміти до ревізії їх. Але Німці рішучо заявляють, що вони домагаються ревізії мирною дорогою, бо кожен знає, що колиб і хотіла Німеччина доконати свого права зброєю, то вона не має до того відповідної сили.

ПАРИЖ (Франція). — Міністер Бріян також заявив протест проти промови міністра Тревірануса, але зробив це в легкій формі. Він зазначив, що всякі розмови про ревізію німецько-польських кордонів викликають напруження, бо це значить, що Німеччина стремить до зміни Версальського мира.

Націоналістична преса, яка підтримує Пуанкаре, виступає різко проти Бріяна за його поблажливу політику супроти Німеччини. Пуанкаре старається доказати, що німецькі лідери знову вертаються до старих засобів кайзерської Німеччини — до бряжчання шаблями.

ВАРШАВА (Польща). — Першим ділом міністра Залеського по повороті з Естонії була нота-протест до німецького представника проти міністра Тревірануса. Польська преса, вся від лівої до правої гостро критикує промову німецького міністра й бє на тривогу, що такі промови загрожують мирови в Европі.

Поляки вважають, що це початок енерґійної німецької пропаганди за ревізію кордонів Німеччини з Польщею та за зміну Версальського мира. Тому преса закликає польський уряд до рішучих заходів проти такої політики Німеччини.

ҐАНДІ НАПИСАВ СВОЇ ДОМАГАННЯ.

БОМБЕЙ (Індія). — Ґанді передав листа до віце-короля Індії, лорда Ірвіна. Лист він написав після довгих переговорів з умірковоними націоналістичними індуськими вождами. Тепер ці вожди везуть листа до лорда Ірвіна.

Змісту листа ніхто не оголошує, поки сам віцекороль не вирішить, чи слід це робити.

ЗГОРІЛА МИТНИЦЯ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — Надзвичайно великі збитки завдала пожежа головній митниці в Букарешті. Пожежа сталася після того, як влада призначила ревізію над діяльністю одного з вищих урядовців митниці.

Очевидці кажуть, що пожежа вибухла одночасно в кількох будинках митниці, тому влада підозріває підпал. Це підозріння підтверджує ще й те, що рахункові книжки, до яких записується прибутки митних оплат, не знайшлися на звичайному їх місці й згинули в огні. Гасити вогонь було дуже важко ізза браку близько води, яку довелося возити бочками.

ЖИДІВСЬКА КОЛЬОНІЗАЦІЯ.

МОСКВА (СССР). — Уряд вирішив продовжувати кольонізацію Борейського району на Далекому Сході жидівськими кольоністами. Невдачі дотепершньої кольонізації, як виявила спеціяльна комісія, були від того, що її переводжено без відповідного пляну.

Уряд вирішив, що в слідуючому році туди мають бути переслані 50,000 Жидів за допомогою уряду та жидівської орґанізації Озета. Большевики думають створити там автономну жидівську републику.

ЛЕТИТЬ ДО АНҐЛІЇ.

КАРДІНҐТОН (Анґлія). — Повітроплав Р-100 щасливо вертається з Канади до Анґлії. Він переборов уже в дорозі велику бурю та тумани, а тому треба сподіватися щасливого закінчення нім лету.

Поворот його з Канади до Европи відбувається значно лекше й скорше, ніж лет до Канади.

МУСОЛІНІ НЕЗАДОВОЛЕНИЙ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — В уряді Ліґи Націй одержано рішучий протест зі сторони італійського уряду проти того, що в керуючих органах Ліґи Націй знаходиться більшість Анґлійців та Французів. Зокрема Італія протестує проти того, що секретарем Ліґи є завжди Анґлієць, а заступником його Француз. В канцелярії працюють також Анґлійці та Французи. Італія сподівається, що протест її підтримають малі держави, члени Ліґи.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодинокe число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order
Тел. „Свободи", Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

МАДЯРОНСЬКЕ КОДЛО.

В Галичині істнують ще кацапські недобитки, старики в роді Лісковацьких, які брали колись царські рублі, а тепер як „Старорунини" складають час від часу вірнопіданчі чолобитні польському уряди, а за те одержують від уряду ріжні допомоги та користуються міліоновим майном таких народніх інституцій як „Народний Дім" чи Ставропігія.

Ціла їхня житєва мудрість, ідея і політична орієнтація оберталася завжди тільки біля корита.

До тих галицьких мамутів треба ще зачислити їхніх рідних братів, себто мадяронів з Закарпатської України. А що так є, доволі прочитати статтю **„Украінскій вопрос"**, яку помістив у „Амеріканско-Русскому-Вєстнику" якийсь „карпаторусскій автохтон". З неї довідуємося, про що це найбільше ходить „автохтонам", що їх найбільше болить. Ото причина їхнього негодовання до українства лежить у першу чергу в тім, що зайшовші на Закарпатську Україну Українці „поотвирали адвокатскі і нотарскі канцелярії", та що знайшли місце в ріжних „сполках і організаціях". От з того, що вони „відбирають хліб автохтонам", зродилося „противукраінскоє чувство". І отсе є **„основаніє украінского вопроса"**. Так пише „автохтон".

Хто тільки сяк так ознакомлений з історією відродження Закарпатської України, той знає, скільки прийшлося витерпіти від чеської влади українським збігцям з Великої України і Галичини, котрі зайшли на Закарпатську Україну. Всього кільком одиницям удалося дістати державні посади і на них вдержатися, а інші інституції, де примістилися деякі збігці, повстали саме трудом збігців і з їх ініціятиви. І от тих кілька посад є сіллю в оці мадяронів. Ізза тих саме посад зродилися в них „противоукраінскоє чувство". Чи не гарно це звучить у передовиці газети, яка у кождім числі містить „СЛОВО БОЖОЄ"?

Ізза тих посад наш „автохтон" іде ще далі. Він звертає увагу чехословацького уряду на українську небезпеку. Як доносчик він вже твердить, що повстане українська держава, та що вона певно упімнеться за Закарпатську Україну, коли там завчасу не знищиться українського руху й не проженеться Українців з посад. От зразок етики мадяронського кодла. Щастя тільки, що воно вже на вимертю.

НЕВИПРАВДАНІ СПОДІВАНКИ ВІЙНИ

(1)

I.

Раз-по-раз з Европи доходять до нас розмови та чутки про можливість там скорої війни. Жерелом таких чуток є свідомість того, що багато невпорядкованих справ лишилося по Великій Війні, а багато вирішено так, що їх треба перерішати та знайти інший спосіб полагодження їх. Другим жерелом є загальна економічна кріза та сподіванки, що війна принесе якусь зміну, яка може виведе світ на інший шлях міжнародних економічних відносин. Неменше важним жерелом є також той повоєнний психоз, який ще панує в Европі та який роздувається там сотками тисяч еміграції з бувшої Росії, яка бачить можливість повороту на рідні землі лише разом з чужинецьким військом. Так само й агітація большевицьких агентів, що немов би хтось думає напасти на Росію, пособляє цій очікуючій війни психольогії.

Тому в Европі так чутливо реагують на все те, що нібито свідчить, що вже починається конфлікт, що обставини, мовляв, так складаються, що вони неминуче ведуть до війни. Досить виголосити Мусолінього войовничу промову, як починають в Европі говорити про можливість війни між Італією та Францією, забуваючи, що Мусоліні часто сам не володіє словами, а навпаки, слова володіють ним, а тому він говорить лише під ефектом і для ефекту серед свого екзальтованого натовпу. Та Мусоліні ліпше ніж хто інший знає ціну своїй армії й знає, на скільки французький жовнір та генералітет перевищують італійських. Він знає, що для війни не вистарчає фашистівського ентузіязму натовпу, а треба чогось більше й довше триваючого. Він знає, що Франція тепер найсильніша технічно-мілітарно з найліпше вишколеним у світі військом держава й годі Італії стрімголов кидатися до боротьби з нею.

Так само й на Балканах кільо разів трубадури війни кричали, що вона вже починається, що вже гармати починають палити, але, не зважаючи на дійсну гостроту деяких моментів, **до війни не дійшло й не скоро дійде.** Справи міжнародних взаємовідносин тепер рішаються й там способом розємчих комісій, судів, або в ріжних міжнародних установах. Скрізь ділає якась противоєнна сила й не допускає до того, щоби народи Европи знову попали в вир кривавого божевільства.

Особливо **багато в нас люблять говорити про можливість війни проти большевиків.** Самі большевики найбільше про це трублять, бо їм треба на когось звалити вину в своїх невдачах при їх „соціялістичному будівництві" в бувшій царській імперії. Їм треба відвернути увагу своїх підданих-рабів від внутрішнього тяжкого стану Росії й витиснути зі своїх рабів ще сяку-таку енергію та спонукати їх ще до довшого терпіння диктатури комуністичної партії. Граючи на патріотичному почуттю Москалів, большевики чутками про війну пригашують у них зріст бунтівничо - революційних настроїв проти деспотичної влади, бо, мовляв, кожне внутрішнє заворушення буде слушною нагодою для ворогів напасти на Росію, щоби ще більше обкраяти її.

Російська та українська еміграція, яка вже одинадцять років чекає біля моря погоди, **дуже хоче такої війни.** Вона дуже радаб, звичайно не вся, а в своїй більшости, повернутися хоч з чортом, аби лише до своєї рідної хати. Вона вірить, що одиноким спасінням від її тяжкого страждання за кордоном є війна, а тому хоче вірити в війну й роспускає чутки, що війна ось вже на носі, ось не сьогодня, то завтра Польща, або Румунія роспічнуть війну проти большевиків. **Міжтим ніПольща, ні Румунія не мають тепер у себе жадних можливостей роспочинати війну й успішно провадити її.** Економічна кріза в них страшна, порожнеча державної скарбниці небувала й нема надій, що хтось їм поповнить їх скарбниці; внутрішня політична ситуація така, що межується з анархією й годі знайти скорого поліпшення її як в одній так і в другій державі. **Їх покровителька Франція не бажає війни** й з многих причин не може провадити тепер війну на далекому від неї російському фронті. Економічно вона тепер стоїть так, що не потребує кидатися в жадну авантуру, бо може нормальний свій економічний стан погіршити, а не поліпшити. Вона тепер чи не одинока в Европі держава, яка не має економічної крізи та в якій нема питання безробіття, а натомісць у Франції працює понад два міліони чужих робітників. Отже помагати хоч би й безпосередньо своїм санкюлотам вона тепер не стане.

Навпаки, Франція тепер шукає спокою в Европі й забезпечення своїх кордонів супроти Німеччини. Вона готова й Польщу принести в жертву Німеччині, аби кордони її над Райном були забезпечені. Можливо, що не лише сама Німеччина таке забезпечення їй дасть, а навіть й інші великі держави візьмуть на себе обовязок забезпечити Франції недоторканість її. Очевидно, політика тепер в Европі йде в такому напрямкови й тому Франція вже передчасно звільнила німецькі землі зпід окупації; тому повстав Льокарненський договір; тому підписаний пакт Келога; тому Франція пішла на фактичну зміну в деяких частинах Версальського мира, погодившись на плян Доса, а пізніше на плян Юнга. **Тому вона тепер не так уже дбає про Польщу** й навіть серед французьких політиків та серед французької преси все більше поширюється критичний погляд на цього свого пасерба. Та це очевидно до кінця не договорилася Франція про забезпечення своїх кордонів, а тому вона ще робить час від часу приємні усмішки в сторону Польщі.

Ну, а з **Румунією Франція ще менше числиться** й останніми часами ми бачимо, що там набирає першенства **Англія, яка заключила союзний торговельний договір з румунським правительством.** Договір цей дає майже повну монополю Англії в торговлі з Румунією. **Це факт дуже важний, якого не можна залишати без особливої уваги.** Не Франція одержала торговельну монополю, яка захистила бута в себе сучасного короля Кароля, а Англія, яка його колись „чемненько" випросила за спробу повернутися на румунський престіл. Актуальна політика змусила Кароля забути це Англії, а Франція навіть не старалася використати симпатій до себе короля Кароля, а спокійно вступилася на користь Англії. Раніше Франція, а не Англія, мала в Румунії не лише в політичному та економічному, але й в культурному життю першенство. А тепер, очевидно, без порозуміння вона не відступилаб свого місця Англії.

Англія все більше підносить критику супроти Польщі, а особливо в справі національних менщин взагалі та зокрема Українців. Маючи цілу купу своїх імперіяльних клопотів, Англія не без причини віддає Польщі багато часу та уваги. Коли вчитатися в те, що пише тепер англійська преса про Польщу, то можна побачити, що дійсно **йде справа про можливість навіть ревізії польських кордонів,** а Франція не виступає вже в обороні недоторканости Польщі, як це вона робила раніше. В той саме час Німеччина про таку ревізію говорить все настирливіше.

Отже ми тепер є свідками якоїсь великої позакулісової політичної гри. Тепер йде переоцінка цінностей та йде якась ґрандіозна закулісова спроба зміни загально-европейської політики та взаємовідносин держав. **Поміж державами наново роспреділюються ролі та впливи,** а поки таке роспреділення не скінчиться, то годі говорити про можливість війни. **До неї тепер ніхто не готовий і ніхто з відповідальних політиків її не бажає.** Обєктивні дані говорять за те, що **тепер стало загальним бажанням, потребою й практичним завданням відтягнути можливість війни як найдовше,** коли зовсім її не можна буде обминути.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Робітник. Пишіть про робітничі справи, а не релігійні, то буде краще. Пишіть про наслідки безробіття та як наші люде дають собі раду. Бо коли такі дописи будуть доходити до нас з ріжних місць, то матимемо образ дійсного життя нашої іміграції.

П. Л., Дітройт. Коли не поміщено, то видно, що була на те причина. Важко подати стан нашої військової іміграції в Чехословаччині. Богато вернулося до краю, а велика частина розбрилася по світі, або є на роботах у Чехословаччині. Статистики теперішнього стану не маємо й ледви чи її хто має.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

НОБІЛЕ ВИПРАВДУЄТЬСЯ.

В світі знову заговорили про нещасливий лет генерала Нобіле до північного бігуна. Подорож та закінчилася великою трагедією, бо коштувало між иншим ще й життя великого полярного дослідника Амундсена. За ту трагедію поставлено навіть генерала Нобіле під військовий суд.

Тепер Нобіле видав книжку, в якій описав свій лет до бігуна й катастрофу. В тій книжці, яку переведено вже й на англійську мову під заголовком: „With the Italia to the North Pole", знаходимо богато такого, що вказує, що та італійська виправа була зле підготована та що взялися за неї люде, які не мали до цього відповідного підготовання. І от за таку італійську примху переплатив життям Амундсен! Та найбільше уваги присвятив Нобіле свому виправданню, чому він згодився на те, щоби його першого виратувано, коли шведський летун Люндборг відшукав їх як розбитків з дирижабля. За те й судили Нобіле, бо казали, що він повинен був згідно з морською традицією ратувати себе останній, так, як це робить капітан потопаючого корабля.

Нобіле твердить, що він був хорий і нездатний до ніякої акції, та що всі налягали, щоби він відлетів перший. І сам Люндборг бажав собі того, щоби користати потім з його порад у справі дальшої ратункової акції.

Критика виправдує тепер Нобіле і каже, що годі його порівнувати з капітаном корабля. Нобіле сам рішав, що є найкраще в даній ситуації. Инші могли рішити інакше. Могли керуватися сентиментом і не дати себе першому ратувати. Могли показати себе геройськими. Але з того годі вносити, що Нобіле, коли згодився на свій ратунок, руководився якимись низькими егоїстичними мотивами. Він тільки зробив те, що в даних обставинах уважав за найдоцільніше. Боягузом він одначе не був.

Член У. Г. А.

ОСТАННІЙ АКТ ТРАГЕДІЇ ГАЛИЦЬКОЇ АРМІЇ

(4)

Через далековид видно на залізничім шляху панцирний поїзд. Поволи посувається на Винницю.

Коли це польський, так ми пропали. На отвертім поли, немов на столі, має він нас перед собою. Наступати на нього булоб абсурдом, бо своїми стрілами він не пропустить ані одного воза через шлях.

З запертим віддихом ожидаємо. Все-ближче і ближче підїздить він. Коли це польский поїзд, то повинен вже отворити огонь.

Двох наших старшин підїздять верхом до того поїзду. Він затримався. Виходять люди з середини й розмовляють щось з нашими. Ні, то не польский, а большевицький поїзд. Довідуємося, що Козятин обсадили вже Поляки й панцирний поїзд відступає останній.

— Переїздіть скоро, а то кожда хвилина дорога й може бути запізно! — говорив начальник оперативного штабу Іванов, який їхав панцирним поїздом, до підполковника Б.

Що сили старчило, їхали всі кольони на дорогу під стацію в Голендри. Ворожі літаки вже запримітили нас. Огнем скорострілів сіють по частинах. Спричинюють замішання. Коби лиш скорше за залізничий шлях дістатися — було одиноким бажанням усіх.

Около 10 години ранком дня 27. цвітня остання фіра переїхала щасливо залізничий тор. В Самгородку задержались ми на короткий відпочинок. Наттягнули решки таращанської, богунської й пластунської бригади.

Підполковник Б. порішив відділити нашу бригаду від большевицьких бригад, визначуючи їм на дальше дорогу відступу кільканадцять кільометрів на північний схід від нас. Ми стояли ще в Вівсяниках, коли згадані бригади вже рушили дальше й проходили через село, де ми ще були. З ненавистю й ворожістю споглядали вони на нас.

— Вот сучі сини, Галичани, зрадники! Підождіть, ми ще порахуємся й перержемо вас! — давалось чути на кождім кроці з їх уст.

Вони не розбирали того, хто ми такі. Чи ми зрадники, чи ні, чи ми боролися, чи ні — для них це не мало значіння. Вповні вистарчаючим для них було те, що ми Галичани, що ми цілим потоком лайок і погроз висловити свою ненависть до нас. Не помагало і те, що при бригаді був і Затонський, і Баран, і Кручинський і школа Політруків (политических руководителей), як також інші, всіх около 100 людей.

І відтоді утвердилась у богатьох думка, що нам при большевиках оставати довше є річчю неможливою й що треба шукати якогось іншого виходу. Зпочатку кождий боявся поділитись тою думкою навіть з найлучшими своїми приятелями. Кождий боявся своєї тіни, бо на кождім кроці могло підслухати все чуйне ухо яничара.

Вибір упав на повстанців, щоби відтак при їх помочи перейти до правильної партизантської армії ген. Омеляновича-Павленка. Через думку нікому не перейшло здатися Полякам.

Іншого виходу не було, коли хотіли останки ратувати. Ми знали вже, що коли останемо надальше при них, то при першій нагоді з бригади не лишеться ні сліду. Одних старшин вимордують, других запроторять у чрезвичайки й концентраційні табори, а стрільців порозділюють по своїх комуністичних частинах. Останеться лише ті, що за Юдин гріш продавали своїх приятелів.

З Вівсяник около 11. години ранком 26. цвітня прямувала галицька бригада дальше на схід. Соняшний спокійний день цвіває на душу тугу. Давні спомини минулого приходять на думку. Колись перед сотками літ ті самі дороги топтали копита коней козацьких, загонів Кривоноса, Богуна й полків Хмельницького. І вони таксамо, як ми тепер, були непримиримими ворогами Ляхів. Тільки вони з побідною піснею на устах під блакитно-соняшними прапорами спішили вперед визволяти нарід з неволі польської, коли крик розпуки з його грудей взивав о пімсту до неба.

А ми, нащадки їх... Яка ріжниця! Віздимо в місточко Погребище. Враження неприємне, прикре. Передімною ще сьогодня його образ стоїть. Коли хочу собі представити вид мертвого міста, то згадую Погребище.

Доми зруйновані, денеде спалені. Ні живої душі не видно. Вулиці світять пусткою. Тишина така, що дзвонок дзвонить. Лише голодний худий пес мов тінь від часу до часу завиє, сидячи на купі руменищ. Образ смерти і знищення.

Під лісом видно великі забудовання з високо вистаючим фабричним комином. Вертаючих з поля дядьків питаємо, що це є.

— То сахарний завод. Тепер ніхто там не робить, бо большевики мають там свою чрезвичайку — з острахом відповідає дядько й скоро віддалюється дальше.

Через Погребище перейшла кілька разів хуртовина революції, кілька погромів перенесло воно теж.

Ми переїхали шлях залізничий Козятин-Христинівка й через село Павлівку прибули вже гень ніччю до Дзюнкова над рікою Рось.

Від Поляків бригада віддалася досить далеко й мали ми тут довше відпочати. Полки піхоти осталися на ніч в селі Павлівка.

Бригада втискалася все глибше й глибше між повстанців. Ми проїздили села, де цілими місяцями не важився показати ні один большевик. Селяни захоувуються недовірчиво.

Село Дзюнків велике, розлоге, побудоване на горбах над рікою Рось і Роська. По самій середині стоїть великий цукроварний завод, що разом з будинками для урядників і робітників надає йому вигляд місточка. Лежить у серці району повстанців, яких головна кватира була в Тетієві й якими командував полковник К.

Ніч пройшла спокійно. На другий день, т. є 29. цвітня, ранком приходить приказ, що цілий день остаємо ще в Дзюнкові, а може навіть і заночуємо. Але одна думка невпокоїть усіх, що дальше нам іти з большевиками неможливо. Всі відчували те на кождім кроці. Большевики ставали з кождою хвилею більше невиносимими. Вже почули спокійніший ґрунт під ногами, бо Поляки не наступали нам так на пяти.

А знали ми, що кождий день проволоки, кождий крок дальше на схід все більше унеможливлює нам відлучитися від них. І треба було ділати скоро й рішучо, щоби все підготовити хоч трохи.

Декотрі старшини 2-гої бригади тяжкого дівізійного переняли на себе ту ролю. Вони мали між собою ще найбільше довіря й знали, що на случай невдачі один другого не зрадить.

Навязано сейчас лучбу з повстанчою командою в Тетієві й вона обіцяла нам допомогти в переході до них. (Імен старшин і посередників не цитую, бо декотрі є ще під большевиками і це могло би їм пошкодити). Рівночасно зродилась тасама думка у деяких старшин піхотних полків, що стояли в Павлівці, з котрими ми війшли в порозуміння.

В Дзюнкові робити переворот було неможливим, з огляду на далеку віддаль Тетієва й близкости большевицьких бригад, і тому рішено їхати ще один, два дні.

Настрій між стрільцями був вдаряючо протибольшевицький й ми були вповні певними, що на перший заклик вони підуть за нами.

— Вісімнадцять місяців провадили нас наші старшини і ми вірили та знали, що вони лише добра нашого хотять. А тепер мабуть зрадять нас — говорили вони між собою.

Треба було успокоювати їх, переконувати, що воно так не є, що старшини осталися тими самими, якими були колись. Декотрі давали ще перекопатись, а декотрі покидали ряди й лишалися по селах або йшли до повстанців. З кождим днем і так вже малий стан бригади меншав.

А на наше лихо большевики дозволили грабити помешкання урядовців сахарного заводу, цукор зі складів та урядження фабрики і ще самі заохочували до того. У місцевого населення викликав такий поступок велике обурення.

— Ви такі самі, як і комуністи! — говорили селяне. Сейчас виступили ми проти них учинків дуже строго, щоби гніву населення не стягнути на себе й щоби воно нас не мірило тоюж мірькою, що большевиків, як рівнож тому, що це деморалізуюче впливало на стрільців.

Дня 30. цвітня пополудні рушила бригада з Дзюнкова дальше на схід здовж ріки Рось. Мали ми заночувати в селі Збаражівка.

Тільки що розложились ми табором у гарнім саді бувшого поміщика, як вже наспів приказ відступати дальше. Та зміна заскочила всіх зовсім несподівано. Серед темної ночі поволи посувались ми дальше. Чорні думки приходили на гадку. Що дальше буде?

(Дальше буде).

НА ТЕМИ ДНЯ

ЩЕ ОДИН ПОЛЬСЬКИЙ РЕКОРД.

„Ілюстровани Курер Цодзенни" пише таке: „Давніше бувало, що слово „Полька" було синонімом вуличної дівчини тільки на побережу Південної Америки; тепер, на жаль, цей синонім є загальний у Бразилії, Арґентині й над проливом Маґеляна, в Болівії, Перу й Панамі. Всюди там слово „Полька" значить стільки, що „вуличниця".

„Польща, на думку Американців, то край надзвичайно вільних обичаїв, де нема інших жінок, тільки продажні. Чесна дочка польського еміґранта соромиться призначись у товаристві, що вона Полька. Страшна ганьба прилипла до імени польської жінки. Польща є експортом живого товару в такій великій скількости, що вистарчить його на виповнення публичних домів 18 держав. Хто знає, чи слово „Полька" не стане синонімом жрекині Венери й в інших частинах світа.

„Не бракує наших землячок у публичних домах анґлійських і голяндських Індій, Сіяму й Китаю. Як так піде далі, то наше імя стане плюгавим для цілого світу. Ще недавно слово „Поляк" було синонімом чогось лицарського, неслушно поневоленого й шляхотного, а нині то означає в Америці альфонса, бандита, анальфабета й вуличну дівчину. Альфонси, проститутки в великих метрополях нового світу, то звичайно польські горожани."

Можемо лише побажати поширенню й збільшенню цього рекорду наших приятелів. Скоро увесь світ побачить, що такий тип польського горожанина просякає все польське життя не лише за кордоном, а ще в більшій мірі в себе дома й особливо на „кресах". Коли світ переконається, що наші рідні землі знаходяться в руках світових бандитів, злодіїв і повій, тоді він признає слушність наших домагань і зрозуміє, чому Українці не можуть помиритися з польською окупацією їх земель.

НОВИЙ ПРИСТУП СТРАХУ Й СКАЖЕНИНИ.

Польська преса охоплена новим приступом страху й скаженини. Вона з піною в роті нападає на всі українські інституції, на українські орґанізації культурні та спортові, а особливо на пласт. Причиною нового переляку й скаженини сталося пограбовання почтового воза біля Бібрки.

Почтовий уряд каже, що напасники захопили готівкою 21 тисяч золотих.

Підчас нападу вбито поліцая Молевського, який охороняв почтовий віз, та поранено Гриня Пісецького, який застрілився, щоби не дістатись в руки поліції. Польська влада та преса кажуть, що напад цей доконали члени Української Військової Орґанізації й що ніби в ньому брали участь ті, що є одночасно й в українському пласті.

Нападаючи на УВО, польські окупанти стараються бити всі українські орґанізації, закликаючи уряд та громадянство до розправи з українством. Самі себе лякають, самі зі свого страху роблять божевільні висновки. Та цим вони кличуть Українців до більшої активности, щоби дати гідний опір польському безличному ідотизмови.

Хто сіє вітер — пожне бурю, можемо сказати окупантам наших земель.

НЕ РОЗУМІЮТЬ, ЧИ ЗАПЛЮЩУЮТЬ ОЧІ.

Президент Американської Федерації Праці Ґрін пише, що американському робітництву нема діла до того, хто в Росії править, бо кождому народови прислуговує право встановлювати собі такий уряд, якого він собі бажає. Кажучи це, Ґрін мабуть розуміє демократичну форму правління, якої в Росії нема.

Та цього Ґрін або не розуміє, або заплющує очі на те, що в Росії одна партія править терором, насильством, брехнею й підступом над масами безправних і безголосих рабів.

Коли девитися на дійсність очима Ґріна, то можна договоритися до того, що кріпацтво в Росії було установлене для самого себе народом, що африканські раби самі для себе вибрали своє рабство, або що американські Ніґри, до часу Лінколна, самі собі вибирали володарів, в яких вони були в рабстві.

Можна не дивуватися політичній наївности, чи навіть політичній глупоті вулиці, але від вожда американського робітництва можна сподіватися іншого розуміння дійсности. Ґрін напевно знає, що коли правила в Еспанії страшна католицька інквізиція, то нарід її не вибирав собі на правителя. Таксамо треба розуміти, що коли в бувшій Росії править крівава комуністична інквизиція, то вона також не „вибрана" народом, а при владі тримається страшним терором, якому можуть позавидувати всі крічаві деспоти.

КОЖДИЙ МОЖЕ БУТИ ФАКІРОМ.

Доказав це звісний німецький письменник, публіцист і дослідник природи Павло Гайзе, який недавно на очах багатьох учених виконав дуже цікаві проби факіризму. Робив те, щоби ствердити, що кождий, хто хоче, може бути факіром без спеціяльних якихсь здібностей. Проби відбувалися в рентґенівській салі париського міського шпиталю. На вступі запав Гайзе на очах присутніх у каталептичний стан, казав покласти себе на вістрях двох, покладених навхрест шабель, а потім поклали на нього 75 кґ. тагару. Коли пробудився з каталептичного сну, почувався не лише зовсім добре, але на його тілі не було навіть знаку двох вістрей. Без відпочинку Гайзе перейшов до другого досвіду, який полягав на цьому, що поклався голим тілом на дощці, набитій цвяхами. Лежав на них близько пятнацять хвиль, а не не виявив болю. Але полишилися сліди кількох легеньких зранень. Після виконання цих досвідів Гайзе заявив, що чуда факіризму полягають лише на тім, що треба вміти ввести себе в каталептичний стан, і цього може навчитися кождий чоловік на протязі чверть години. Чи ці дві проби, виконані Павлом Гайзе, завдадуть удар факіризмові, покаже це найближча будуччина. Пробами цими зацікавилося багато вчених, котрі рішили перевести спеціяльні досліди.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ВІЛМІНҐТОН, ДЕЛ.

З життя громади.

Тому кілька днів трапилась мені нагода бути в Вілмінґтоні і придивитись до життя тамошної української громади. Громада вже істнує від довших літ. Як і по многих інших місцях в Америці так і тут життя громади ґуртується біля церкви.

Завдяки теперішньому пароховi о. І. Костюкові життя є дуже рухливе. При церкві істнує хор, котрий вже виступав кілька разів перед американською публикою, чим здобув собі і Українцям признання.

Заходами о. Костюка зорґанізовано „Молоду громаду", котра складається з самих дітей. Ся громада має свій уряд, робить час від часу засідання і вчиться змалку правити собою.

Досить часто хор уряджує представлення та концерти. Один з таких концертів відбувся в память „Відродження Української Держави", з котрого дохід в сумі $115.00 вислано для інвалідів через Обєднання. Чомусь про се ніхто не написав і воно так осталось. Зрозуміло, що з сього виходить шкода, бо кожна українська громада хоче бути гордою з того, що вона знає, як треба сповняти свої національні обовязки.

Рівнож при громаді істнує великий відділ Українського Народного Союза і відділ Української Народної Помочі. Відділ Союза має 254 членів і є надія, що їх буде більше.

Більшість членів Громади це робітники, але є і такі, що занимаються торговлею. Двох з них я мав нагоду пізнати: п. Т. Ґулу і п. Косовського. Вони попри свій бизнес є також дуже діяльні в життю громади.

Не можна закинути нічого і решті Українців, бо держать себе добре й примірно.

До недавна громада мала трохи клопоту з церковною боротьбою, з полісменами, і взагалі всім тим, що заколочує громадський спокій. Та відколи приїхав до громади о. Костюк, всі „файти" затихли. Треба ще згадати, що тепер пишуть вже по американських ґазетах про громаду як українську, та не мішають її з Ґріками і Рутенами, як це було давніше.

Біда тільки, що справа церковного маєтку ще досі судом не вирішена. Еп. Богачевський старається задержати громадське майно, та є надія, що громада буде господарем свого майна, яким і тепер господарить.

Т. С.

Двозначно.

— Знаєте, я сьогодня дав вирвати собі зуб мудрости.

— Я сам, розмовляючи з вами, завважив, що вам щось бракує.

Дорбий король.

Юрій II. довідався, що один журналіст буде суджений за те, що перегнав товаришів і перший подав престольну промову, а то так, що сам уложив і написав її.

Король сказав лордові Маґонові:

— Прошу вас, щоби поступупити з тим журналістом якнайлаґідніще. Я порівняв його промову з моєю і переконався, що його ліпша.

—o—

— Прошу о руку вашої Марусі.

— Добре, бери, бо та рука забирає в мене останній цент.

Добра відповідь.

Двох студентів взяли між себе фармера і один каже:

— Скажіть нам, вуйку, чи ви осел, чи дурак?

— Того не знаю, але здається мені, що стою між одним і другим.

—o—

В рідній школі в Америці.

Де лежить славне українське місто Львів?

— В старім краю.

—o—

Між приятелями.

— Мій батько відтепер мусітиме удержувати дві жінки.

— Якжеж це? То він рішився на біґамію?

— Ні, лише я оженився.

Ярослав Гашек.

МОЯ ТОРГОВЛЯ СОБАКАМИ

—o—

I.

Я здавна любив дуже звірят. У діточому віці я частенько приносив додому миші та потрафив цілісенький день бавитися здохлою кіткою.

Мене також цікавили вужі. Раз я спіймав у лісі вужа та хотів віднести його теті Ганні в ліжко, одначе лісничий здибав мене й убив вужа, бо то був їдовитий.

Від вісімнацятого до двацять четвертого року життя я любив більші звірята: верблюдів, слонів і т. ін.

Від двацять четвертого року до двацять осьмого я став цікавитися домашніми звірятами, головно кіньми та мріяв про конюшню.

Коли мені скінчилося трицять літ, між мною і родичами виринули деякі непорозуміння. Мені докоряли, що я нічим не займаюся та не стараюся станути на власних ногах. Тоді я сказав родичам, що тому, що я чую пристрасть до звірят, я отворю торговлю собаками. Треба знати, що ця вістка їх не дуже врадувала.

II.

Коли хтонебудь основує торговлю, то передовсім він повинен видумати назву для своєї фірми. Для моєї фірми найбільше підходячою назвою була „Псарня". Одначе така назва мене не вдоволяла, тай і мій своак, що служив у міністерстві, міг бути невдоволений з того.

Просто „Торговля собаками" мене також не вдоволяло, бо я збирався поставити її на научній основі. В енциклопедії я натрапив на слово „кінольоґія", що значить: наука про собак. Коли я проходив попри Інститут Хліборобства, я припадково найшов інше підхоже слово. Повстала чудова назва: „Кінольоґічний Інститут", що вповні відповідало моїм оповісткам у часописах: „Годівля, продажа, купно й обміна собаками на наукових основах кінольоґії".

Ці оповістки, в котрих слова „Кінольоґічний Інститут" повторялися вельми часто, хвилювали мене. Нарешті я став директором інституту! Хто того не пережив, той ніколи не зрозуміє моїх почувань. Чого то я не писав у моїх оповістках! Обіцював давати всім бажаючим спеціяльні поради про собак. Хто купить тузин собак, дістане одно щеня безплатно. Собака — найкращий дарунок на імянини, в день уродин, на весілля та на всякі ювилеї. Для дітей собака — забавка, що не псується і не ломиться. Собака — вірний приятель людини. Є собаки всяких пород, постійні звязки із закордоном. При Інституті — годівля. В моїм Кінольоґічнім Інституті і найгірша собака перестає гавкати й кусати. Куди відсилати собаку на вакації? У Кінольоґічний Інститут! Де собака до трох днів витресується? В кінольоґічнім Інституті! І т. д., і т. д.

Коли один мій дядько прочитав усі ті оповістки, похитав головою та сказав:

— Ні, братіку, ти не при здорових змислах. Скажи, чи не болить тебе потилиця?

Та я тим не меньше глядів із надією в будуччину і, хоч не мав іще ніодної собаки на продаж, ждав нетерпеливо першого замовлення. Крім того я помістив у часописах оповістку, що пошукую чесної та порядної людини, що любить собаки, для роботи в моїм Інституті.

III.

У відповідь на оповістку під заголовком „Потрібний співробітник для годівлі собак" я дістав цілу купу відповідей. Один провінціональний полісмен обіцював виучити всі собаки скакати через палицю та ходити на передніх ногах. Другий петент змішав „кінольоґічний інститут" з кінекольоґічним інститутом. Він писав, що працював у відділі для породів і в клініці жіночих недуг.

Пятнацять петентів покінчили правничий факультет, двацять — педаґоґічний інститут. Серед петицій було письмо від „Товариства каторжників" (кримінальних вязнів), у якім предкладали мені взяти на роботу одного спеціяліста від вломників до кас.

Деякі просьби були безнадійні, а зачиналися меньше-більше так: „Хоча я наперед знаю, що моя просьба буде відкинена..."

Один із петентів знав еспанську, анґлійську, французьку, турецьку, російську, польську, німецьку, мадярську, данську й інші мови. Одно прохання було написане навіть по латинськи.

Вкінці, я дістав один дуже простий та короткий лист:

„Поважаний Пане! Коли я маю зголоситися до роботи?

З правдивим поважанням
Владислав Чижик, Кошири".

Коли вже петент так просто запитував, мені не оставало нічого іншого, лише написати йому, щоби він прийшов у середу, в 8. год. рано. Я відчув для нього велику вдячність за те, що він урятував мене від тяжкого вибору.

У середу, в осьмій годині, він прийшов до роботи. Був це мущина невеликий ростом, із веснянками на лиці, звинний, з кривими ногами. Коли побачив мене, простягнув до мене руку та весело сказав:

— Погода нині негарна. А чи чули ви, що на Пильзненській вулиці нині рано два трамваї наїхали на себе?

Потім він добув з кишені коротку циґарничку, сказав, що дістав її від знакомого шофера та що він курить мадярський тютюн. Потім розповів, що в гостинниці Банзета зявилася нова вейтерка, на імя Пепіна, тай тут завдав мені питання, чи не ходив я з ним до школи. Потім став говорити про якогось борсука (собака борсукової породи), якому, колиб я хотів його придбати, треба би закрасити шерсть і покалічити трошки ноги.

— Тобто ви розумієтеся на собаках? — радісно спитав я.

— Самособою, таж я сам торгував собаками та навіть попав за те в суд. Раз я вів до дому собаку, аж нараз мене на вулиці зупиняє якийсь панисько та каже, що це його собака, що пропала дві години тому. „Відкіля ви знаєте, що це ваша собака?" питаю я. „Тому, що її зовуть Муно. Муно, ходи сюди!" Собака радісно кинулася до нього. „Воско!" кричу я — „Воско, ходи сюди!" Собака радісно кинулася до мене. Це була дурна собака. Найгірше було в суді. Я забув, що кликав собаку „Воско". Зрештою собака таксамо радісно відкликнулася на заклик „Бубарле". Давайте, я вам приведу якунебудь собаку.

— Ні, Чижик, я хочу чесно торгувати. Ми підіждемо на замовлення, а покищо поглянемо в замовленнях, де такі собаки продають. Ось одна пані хоче продати білого річного шпіца з причини недостачі місця. Скажіть, невже шпіци такі великі? Зайдіть на тую адресу та купіть шпіца. Ось маєте трицять корон.

Він пішов і обіцяв скоро вернутися. Прийшов за три годині, але який! Твердий капелюх був засунений по самі вуха, сам він заточувався то в цей то в той бік, точнісенько наче моряк на чердаку корабля підчас колихання, в руці кріпко держав шнурок. Я глянув на другий кінець, та там нічого не було!

— Ну, як вам подобається, правда, гарний екземплярчик? І як скоро я з ним вернувся! (Тут він став загикуватися). Гляньте лише на вуха! Гарні, що? Вона не хотіла продавати його...

Нараз він обернувся, вибалушив очі, помацав кінець шнурка та сказав:

Годину тому... ще тут... був...

Він сів на крісло, але зараз упав на долівку та при моїй помочі з трудом привернув своє просте положення. Потім зробив відкриття: „Очевидно, він утік!" Знов опустився на крісло та задрімав.

Так скінчився перший день роботи Чижика в моїм Інституті.

Я глянув у вікно. На вулиці бігало богато ріжних собак. Мені здавалося, що кожна з них є на продаж. А мій співробітник так немилосердно хропить. Я намагався розбудити його, бо вбив собі в голову, що ось-ось зявиться охочий купити та зажадає від мене цілого тузина собак.

Одначе ніхто не приходив, а розбудити його не було найменшої надії. Я осягнув лише те, що він знову звалився з крісла. За три годині Чижик, нарешті, сам пробудився, простер очі та захрипло сказав:

— Мені здається, що я наробив дурниць?

Він став пригадувати собі всі подробиці, розповідав, що шпіц був дуже гарний та що він дуже дешево купив його в тієї пані, заплатив їй десять корон і сказав, що пес дістанеться до доброго господаря. Потім оповідав, як пес не хотів з ним іти та як він його вибив, потім додав ні з цього ні з того, що знає одного трахтирщика, до якого він поступив. У трахтирі було кілька його знакомих і з ними він пив вино та горівку.

— Добре, — сказав я — ви дістали були трицять корон. З того виходить, що я маю дістати від вас двацять корон решти?

— Справді, вам належиться решта двацять корон — відповів Чижик нітрохи незбентеженний. — Та коли я вертався я відвідав одного мого знакомого, в нього є гарна сука, вона скоро матиме щенята. Я дав йому десять корон завдатку. Можемо надіятися, що песята будуть дуже гарні. Добре, що ми дали за них завдаток. Потім я поступив в одну хату, де продають крілики...

— Чижик, що з вами! Таж я не торгую кріликами...

(Конець буде).

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за липень 1930 р.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 14. Ткачук Спиридон, Федорків Ілько, Івасько Ірина.
В. 25. Милянович Ольга.
В. 29. Янощак Стефан, Биць Петро, Здирко Магда.
В. 31. Стапай Миколай, Васькович Олена.
В. 64. Семенина Володимир.
В. 100. Чучко Розалія.
В. 101. Славник Стелла.
В. 102. Волянський Іван.
В. 103. Гарасимович Іван.
В. 104. Федейко Йосиф, Пастушак Анеля.
В. 110. Ґаладзій Микола.
В. 123. Вульчин Анна, Томийчук Дмитро.
В. 138. Гудима Михайло.
В. 141. Степчук Марія, Крижанович Анна, Крижанович Теодор.
В. 146. Шепта Катерина.
В. 155. Ґрубізна Михайло, Гуцалюк Марія.
В. 156. Іванишик Михайло.
В. 185. Саліцький Михайло.
В. 211. Бабій Катерина, Бабій Пелягія.
В. 213. Ґац Василь, Жирій Марія, Клапко Анастазія.
В. 220. Шавала Марія.
В. 223. Мельник Володимир, Ощипко Катерина.
В. 230. Луклян Феодор.
В. 232. Вархолик Катерина.
В. 237. Кульчицька Розалія, Маркін Кирило.
В. 242. Любянецький Франко.
В. 245. Заблоцький Лука.
В. 247. Білінський Петро.
В. 282. Татусько Петро, Татусько Михайло.
В. 288. Ільків Стефанія.
В. 295. Мельник Володимир.
В. 308. Саланик Катерина.
В. 320. Опар Марія.
В. 327. Багрій Теодор.
В. 342. Кіц Ольга.
В. 359. Гладкий Микола.
В. 383. Шибаль Йосиф.
В. 385. Кіт Іван.
В. 389. Шинкаренко Семен.
В. 321. Лопушевич Михайло.
В. 322. Малецька Катерина, Білоус Анна.
В. 324. Филипчук Анна, Вишиванюк Анна, Вишиванюк Федор.
В. 336. Кальніцький Григорій, Куц Максим, Савчак Григорій.
В. 342. Дзядик Михайло.
В. 358. Ціхоцька Софія.
В. 373. Бартош Маргарета.
В. 385. Серота Володимир, Скобар Іван, Скобар Параскевія, Менюк Дмитро, Середніцька Анна.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 2. Голлман Іван.
В. 7. Федашко Лука, Сухеня Андрій, Мельник Марія.
В. 34. Козопас Дмитро, Козопас Розалія.
В. 46. Головінський Володимир, Нискоклін Василь.
В. 48. Катулька Теодор, Катулька Юстина, Бойко Іван.
В. 53. Собіль Петро, Собіль Марія.
В. 76. Бибель Павло, Бибель Марта.
В. 90. Грабарович Василь, Кривіцький Йосиф, Придибаш Андрій, Придибац Катерина.
В. 98. Курила Іван, Тлумацький Олекса.
В. 135. Беца Феодор, Глушко Дмитро, Глушко Зофія.
В. 142. Полевчак Юрій.
В. 160. Сенкевич Йосиф.
В. 163. Колодчак Павло.
В. 169. Маслей Йосиф.
В. 181. Сулима Дмитро, Сулима Наталка.
В. 189. Кривіцька Елисавета.
В. 200. Харишин Дмитро, Харишин Паранька, Кішенюк Іван, Кішенюк Катерина.
В. 210. Іванків Стефан, Завадовський Стефан.
В. 217. Панчук Ізидор.
В. 221. Воробель Іван.
В. 222. Сенів Андрій, Шеремета Юрій.
В. 229. Мияк Іван, Савкулич Григорій, Савкулич Іван, Савкулич Михайло, Савкулич Ева.
В. 237. Ольшевський Данило, Ольшевська Павлина, Тиман Михайло, Тиман Юлія.
В. 239. Комуницький Григорій.
В. 242. Яціла Яків, Плакса Микола.
В. 245. Максимів Михайло, Максимів Катерина.
В. 260. Котович Анна.
В. 264. Тимчак Петро.
В. 266. Климків Михайло, Федишин Стефан, Підліська Марія, Підліський Петро, Федишин Ева.
В. 274. Синидяк Іван.
В. 276. Ґебет Теодор, Кміт Іван, Музика Петро, Рапач Іван, Бірецький Семен.
В. 277. Смощик Юліян.
В. 282. Кучерявий Василь, Бусько Антін, Дідуник Микола.
В. 283. Малиса Михайло, Чорний Іван.
В. 292. Бабій Іван, Бабій Анна, Баговецька Марія.
В. 297. Махник Василь.
В. 300. Галайчак Стефан, Кузьма Максим.
В. 304. Бирва Іван, Бах Ілія, Вернеївська Марія, Гаравус Михайло, Гаравус Ксеня, Верпеївський Семен.
В. 319. Пащенко Андрій.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 14. Паснак Анна.
В. 21. Базар Марія.
В. 24. Моровська Олена.
В. 53. Ониськів Василь, Ониськів Теодозія.
В. 58. Гумніцька Анна, Гумніцький Михайло.
В. 91. Іваночко Франко.
В. 94. Слободзян Йосиф.
В. 137. Гриньків Онуфрій.
В. 145. Олійник Микола.
В. 179. Бартош Маргарета.
В. 200. Шіпка Стефан, Шіпка Стефанія.
В. 231. Космина Григорій.
В. 245. о. Ялечко Йосиф.
В. 273. Боднар Ілько.
В. 277. Копанецький Стах.
В. 312. Лисюк Калина, Лисюк Зіна.
В. 319. Ґрозьо Михайло.
В. 375. Розембавм Ігнатій, Холявський Григорій.
В. 390. Кінаш Теодор, Кінаш Ксеня, Піх Теодор.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Піх Ярослав, Тирлич Нестор.
В. 7. Кот Михайло, Ванчишин Марія.
В. 14. Лапій Василь, Лапій Ліна, Концур Вікторія.
В. 16. Гнилишин Дмитро, Гнилишин Зофія.
В. 20. Деленко Іван, Ярема Олекса, Шевчук Йосиф.
В. 29. Ковалевич Семен.
В. 31. Пепер Августин, Гелер Іван, Гелер Йосиф, Пепер Марія.
В. 39. Дрозд Юлія.
В. 44. Лісовський Казимир.
В. 57. Ковч Антін, Ропіцький Йосиф.
В. 59. Теличкан Стефан.
В. 67. Брухівський Семен, Клянцко Єфрем, Клянцко Анна, Патуляк Іван.
В. 70. Гила Михайло, Міщук Іван, Стельмах Каритон, Стельмах Михайло, Стельмах Микола, Міщук Параска.
В. 74. Ліско Андрій.
В. 75. Коваль Василь.
В. 78. Целеп Андрій, Харовський Михайло, Харовська Марія, Костек Михайло, Косінський Михайло, Ленарт Іван, Лесяк Петро, Оліярчик Іван, Торнавчик Антін.
В. 81. Печериця Василь, Валеґа Михайло.
В. 85. Понко Іван, Петрак Володимир.
В. 100. Заготинець Володимир.
В. 104. Іваніцький Теодор, Ватраль Петро.
В. 107. Добровольський Франко.
В. 108. Фурґалич Микола.
В. 110. Пахолко Борис, Пахолко Катерина, Жуковський Яків, Будник Іван.
В. 122. Сошік Іван, Сусоль Іван, Дорош Іван.
В. 127. Макітра Іван.
В. 132. Ґалашинський Тимко, Ґалашинський Стах.
В. 133. Ґрентусь Андрій.
В. 135. Матерна Йосиф.
В. 136. Маріяш Григорій.
В. 142. Соболовський Михайло.
В. 144. Чайка Дмитро.
В. 146. Блажовський Ілія, Блажовська Олександра, Сабан Василь.
В. 147. Артим Андрій, Артим Катерина, Карпевич Дмитро.
В. 149. Дрогомерецький Михайло.
В. 162. Майбук Ярмило.
В. 167. Микульський Йосиф, Крохмальний Антін, Василинюк Тимко, Петришин Олекса.
В. 170. Дзюма Петро.
В. 175. Дяк Іван, Гакало Михайло.
В. 177. Олейник Евдокія, Рой Федор.
В. 181. Лановий Франко.
В. 182. Харко Юстина, Гаврилів Іван, Гаврилів Анна, Городович Олекса, Харко Петро.
В. 193. Малішевський Стефанія.
В. 194. Лесюк Микола.
В. 201. Фешак Лешко.
В. 209. Вадяк Василь, Вадяк Анна.
В. 213. Ґураль Андрій, Ґураль Варвара, Яворський Петро, Яворська Юлія, Ошуст Володимир, Ошуст Василь, Ошуст Анна, Зимяк Наум, Берчак Іван.
В. 217. Кройовський Теодор, Роїко Іван, Андрусів Андрій.
В. 218. Онищак Леон, Стахура Йосиф.
В. 219. Ожга Петро.
В. 220. Вільчак Йосиф.
В. 221. Яцишин Олекса.
В. 229. Ґурський Стах, Левковська Емілія, Вольчак Франко, Зебрук Стефан.
В. 230. Драгуш Василь.
В. 231. Сакара Юрій.
В. 234. Чечіль Ілія.
В. 235. Богаченко Василь, Цеплій Олекса, Андриц Микола.
В. 237. Куріца Іван, Білінський Петро.
В. 243. Іськів Іван, Магір Онуфрій, Обух Владик.
В. 245. Войтович Володимир, Заблоцький Лука.
В. 255. Гусак Петро.
В. 266. Квас Михайло, Папура Василь, Варшона Юліян, Варшона Яків, Вовянка Василь.
В. 273. Драбек Іван, Драбек Марія.
В. 274. о. Балоґ Валентий, Балоґ Розалія.
В. 276. Тер Михайло, Гладьо Михайло, Гладьо Анна, Косарич Юрій, Лях Олена, Махник Теодор, Тер Ева, Волошин Іван, Волошин Катерина.
В. 283. Денеґа Максим, Денеґа Текля.
В. 284. Мокра Анна.
В. 285. Федорчик Василь, Федорчик Бальвіна.
В. 288. Крокош Тимко, Падусь Марія.
В. 292. Фіна Андрій, Фіна Катерина, Куляга Олекса, Назарчук Анна, Панько Іван, Савола Микола, Бандровський Михайло, Бандровська Катерина, Мельник Анна, Назарчук Василь.
В. 295. Дебеляк Стефан, Косоноцький Андрій, Табака Василь.
В. 300. Катинський Теодор, Пиптик Михайло, Себест Іван, Лесінський Василь.
В. 301. Білик Стефан.
В. 304. Родзик Онуфрій.
В. 316. Кендюх Гаврилко, Тимчук Лука.
В. 321. Поґожельський Болеслав, Смола Іван.
В. 330. Різник Стефан.
В. 332. Филипчук Елисавета.
В. 338. Гладиш Семен, Пухнатий Петро, Пухната Анна.
В. 344. Татарин Микола.
В. 349. Семенюк Михайло.
В. 352. Пандак Олекса, Пандяк Михайло, Шуриґайло Стефан, Шуриґайло Михайло, Шуриґайло Розалія, Пандяк Луця.
В. 356. Нановський Микола.
В. 358. Чубінська Емілія, Лабук Емілія, Крупа Марія.
В. 359. Весоловська Катерина.
В. 363. Кліщ Микола, Піндур Стефан.
В. 368. Веселюк Михайло, Веселюк Анна.
В. 379. Чесняк Порфурій.
В. 384. Остафій Тимко.
В. 386. Кушей Петро, Кушей Марія, Савка Іван, Карій Михайло, Коваль Михайло.
В. 387. Вариця Юлія, Чура Стефан, Чура Франко, Рудзик Андрій, Марфут Розалія, Оляр Марія.
В. 388. Коваль Юлія, Моменка Катерина.
В. 390. Сух Петро.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 29. Ґрозьо Михайло.
В. 34. Говард Йосиф.
В. 38. Гриньків Онуфрій.
В. 63. Луківський Михайло.
В. 65. Белюх Григорій.
В. 110. Іваночко Франко.
В. 168. Ґелета Михайло, Космина Василь, Ґелета Олекса, Ґелета Катерина.
В. 204. Лисюк Калина, Лисюк Зіна.
В. 219. Олійник Микола.
В. 235. Пеляничко Михайло.
В. 254. Кінаш Теодор, Кінаш Ксеня, Піх Теодор.
В. 270. Шемлій Григорій.
В. 283. Базар Марія.
В. 292. Мельник Петро.
В. 329. Слободзян Йосиф.
В. 336. Гумніцький Михайло, Гумніцька Анна.
В. 342. Куліковський Олекса, Куліковська Емілія.
В. 365. Шміґель Іван, Шміґель Марія.
В. 373. Бартош Маргарета.

ЗВОРОТ ГОТІВКИ — НОВИЙ РІД.

В. 211. Бабій Катерина, Бабій Пелягія.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 104. Борсук Василь.
В. 117. Головчак Ілярій.
В. 147. Яромій Катерина.
В. 164. Оресик Яким.
В. 172. Білецький Іван.
В. 213. Дроздов Катерина.
В. 217. Квасниця Зофія.
В. 253. Воронка Іван.
В. 308. Іванско Юрій, Реник Іван.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком липня 1930 р. було в У. Н. С. повнолітних членів	21,460
В місяци липні 1930 р. принято нових	55
В місяци липні 1930 р. принято наново	106
В місяци липні 1930 р. принято з переступними листами	28
В місяци липні 1930 р. принято з инших кляс обезпечення	7
Разом	21,656
В місяци липні 1930 р. суспендовано	216
В місяци липні 1930 р. відійшли з переступними листами	30
В місяци липні 1930 р. відійшли до інших кляс обезпечення	8
Зворот готівки—Нові роди	2
В місяци липні 1930 померли	10
Разом	266
З кінцем місяця липня 1930 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів	21,390

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	12
В клясі А.	на $ 250	396
В клясі А.А.	на $ 500	5,866
В клясі В.	на $ 750	907
В клясі С.	на $1000	13,341
В клясі В.В.	на $1500	295
В клясі С.С.	на $2000	105

НОВІ РОДИ:

Обезпеченне платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	65
В клясі О-1000	на $1000	51
В клясі О-1500	на $1500	5
В клясі О-2000	на $2000	2
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпеченне платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $500	56
В клясі Р-1000	на $1000	103
В клясі Р-1500	на $1500	3
В клясі Р-2000	на $2000	5
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпеченне платне за життя в вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	85
В клясі Е-1000	на $1000	88
В клясі Е-1500	на $1500	4
В клясі Е-2000	на $2000	1
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—
	Разом	21,390

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ.

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 14. Ковердович Валерія.
В. 30. Цап Антін.
В. 58. Фридрик Павлина.
В. 95. Івашків Анна.
В. 123. Вульчин Стефан, Вульчин Марія, Вульчин Іван.
В. 167. Рощіпка Олена.
В. 200. Вовк Ольга.
В. 213. Бойко Йосиф, Король Марія.
В. 223. Маліборська Анна.
В. 227. Грешко Іван.
В. 245. Ґасій Володимир, Сабат Оксанна.
В. 271. Ґулька Броніслав.
В. 276. Ґуда Юрій.
В. 295. Богда Данило.
В. 308. Іванско Франко.
В. 331. Варжибко Евген.
В. 338. Бачинський Петро, Ґлоц Софія.
В. 344. Перусич Стефанія, Перусич Стефан.
В. 383. Ґлушко Михайло, Ґлушко Дмитро, Мазур Михайло, Мазур Йосиф.
В. 385. Кіт Анна, Середніцький Михайло.
В. 70. Камінський Йосиф, Міщук Люба, Міщук Стефанія.
В. 63. Цемпляк Анна.
В. 67. Періґ Зофія.
В. 95. Іваськів Анна.
В. 104. Ватраль Анна.
В. 116. Фалієвський Стах, Фалієвська Катерина.
В. 142. Соболовська Анна.
В. 146. Блажовська Мирослава, Блажовська Ірина.
В. 147. Карпович Омелян, Карпович Юрій.
В. 149. Глад Андрій.
В. 155. Романко Олена.
В. 170. Довгопода Стефанія, Довгопола Ольга, Коблан Михайло, Коблан Марія, Вирста Марія, Вирста Василь, Вирста Іван, Вирста Михайло, Вирста Софія.
В. 181. Лановий Володимир, Ланова Марія, Сулима Стефан.
В. 182. Харко Михайло, Харко Марія, Харко Надя.
В. 213. Ґураль Марія, Ґураль Іван, Ґураль Василь, Ошуст Марія, Ошуст Мирослав, Ошуст Катерина, Ошуст Йосиф.
В. 218. Кізло Марія.
В. 232. Андрух Іван.
В. 237. Марцишин Анна.
В. 243. Бінов Стах, Бінов Едвард, Бінов Владислав, Бінов Броніслава, Гавришків Стефанія, Креденс Анеля, Креденс Василь, Креденс Тацка, Креденс Йосиф, Шпорлюк Юлія, Шпорлюк Стефан, Шпорлюк Ева, Шпорлюк Антоніна.
В. 262. Зановяк Марія, Зановяк Анна, Зановяк Стефанія, Зановяк Параска.
В. 266. Квас Ольга, Квас Марта.
В. 270. Потонець Франко, Потонець Владик, Потонець Антоніна, Потонець Іван.
В. 276. Гладьо Анна, Гуда Юрій, Волошин Михайло, Волошин Стефан, Волошин Вікторія, Волошин Іван.
В. 283. Денеґа Іван, Денеґа Теодор, Денеґа Михайло.
В. 285. Федорчик Михайло, Федорчик Марія, Федорчик Дмитро, Федорчик Анна, Федорчик Катерина, Федорчик Стефан.
В. 288. Крокош Розалія, Крокош Ванда, Крокош Бронко, Крокош Тадей, Крокош Едвард.
В. 290. Вінніцька Юлія, Вінніцький Петро.
В. 300. Катинський Іван, Катинський Михайло, Катинський Дмитро, Пиптик Теодор, Пиптик Іван, Пептик Михайло.
В. 320. Опар Марія.
В. 331. Варжибко Евген.
В. 332. Филипчук Стефан, Филипчук Катерина.
В. 352. Пандяк Марія, Пандяк Ольга, Пандяк Лілія, Пандяк Стефан, Пандяк Василь, Шуриґайло Володимир, Шуриґайло Стефанія, Шуриґайло Володимира, Шуриґайло Йосиф, Шуриґайло Стах.
В. 358. Стахів Ольга.
В. 368. Василюк Лев, Василюк Олекса, Василюк Володимир, Василюк Евген.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 34. Козопас Розалія, Козопас Марія, Козопас Анна, Козопас Салія, Козопас Кароліна.
В. 53. Собіль Анеля, Собіль Олена, Собіль Володимир.
В. 128. Микита Михайло, Микита Розалія, Микита Іван.
В. 132. Михалевич Михайло.
В. 181. Сулима Петро, Сулима Анна.
В. 229. Савкулич Петро, Савкулич Теодор, Савкулич Стефан, Савкулич Дмитро, Савкулич Василь, Савкулич Марія, Савкулич Андрій.
В. 237. Ольшевський Григорій, Ольшевська Анна, Ольшевський Іван, Ольшевський Володимир.
В. 243. Борщ Олекса, Борщ Марія, Якименко Ґеня, Якименко Марія, Якименко Анна, Синіцька Анна, Синіцька Ева, Тимош Катерина.
В. 245. Максимів Іван.
В. 266. Федишин Йосиф, Федишин Марія, Федишин Анна.
В. 282. Кучерява Текля, Кучерявий Омелян, Кучерявий Мирослав.
В. 312. Полегонька Марія.
В. 324. Вишиванюк Григорій, Вишиванюк Петро, Вишиванюк Аделя.
В. 336. Куц Володимир, Куц Олена, Куц Марія.
В. 342. Дзядик Володимир.
В. 358. Банас Агнешка, Банас Михайло, Любінський Михайло, Любінський Микола, Волянський Роман.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 58. Гумніцький Стефан, Гумніцький Мирослав.
В. 97. Гнатів Анна, Решетар Варвара, Решетар Дмитро, Решетар Дорота.
В. 200. Шіпка Володимир.
В. 273. Боднар Анна, Боднар Іван.
В. 312. Лесюк Петро, Лесюк Володимир.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 14. Лапій Антін, Лапій Анна.
В. 29. Цірко Марія.
В. 31. Геляр Карло.
В. 38. Кохановський Йосиф, Кохановський Іван, Кохановський Теодор.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 63. Луківський Мирослав, Луківський Микола.
В. 168. Ґелета Василь, Ґелета Петро, Ґелета Ксеня.
В. 182. Гнатів Анна, Решетар Варвара, Решетар Дмитро, Решетар Дорота.
В. 204. Лисюк Петро, Лисюк Володимир.
В. 336. Гумніцький Стефан, Гумніцький Мирослав.
В. 365. Шміґель Василь, Шміґель Ілія, Шміґель Іван, Шміґель Текля, Шміґель Анна, Шміґель Михайло.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 16. Гнилишин Анна, Гнилишин Михайло.
В. 29. Янощак Стефан.
В. 31. Васькович Олена.
В. 34. Яців Анна.
В. 103. Гарасимович Іван.
В. 104. Федейко Йосиф, Пастушак Анеля.
В. 149. Глад Микола.
В. 155. Ґрубізна Михайло, Гуцалюк Марія.
В. 242. Любянецький Теодор.
В. 247. Білінський Петро.
В. 288. Ільків Стефанія.
В. 292. Гриб Анастазія, Гриб Іван.
В. 295. Мельник Володимир.
В. 342. Кіц Ольга.
В. 383. Шибаль Йосиф.
В. 400. Кондор Іван.

ДІТИ ПОМЕРШІ:

В. 50. Лазаревич Василь.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком липня 1930 р. було в У. Н. С. дітей членів	13,932
В місяци липні 1930 р. принято нових	30
В місяци липні 1930 р. принято наново	53
В місяци липні 1930 р. принято з переступними листами	11
Разом	14,026
В місяци липні 1930 р. суспендовано	118
В місяци липні 1930 р. відійшли з переступними листами	19
В місяци липні 1930 р. відійшли до повнолітних членів	20
В місяци липні 1930 померли	1
Разом	158
З кінцем місяця липня 1930 р. в У. Н. С. було дітей членів	13,868

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	12,610
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,258
Разом	13,868
З кінцем місяця липня 1930 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	35,258

УВАГА

котру кождий відділовий урядник член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць липень 1930 р. як суспендовані або виключені за неплаченнє місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом сего місяця (серпня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Коли цего не зроблять до кінця місяця серпня 1930 року, то в вересні 1930 р. мусять виповняти нові аплікації (просьби о принятте), коли схотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і малолітні, котрі в місяци липні 1930 р. взяли переступні листи, а еще доси не зголосилися до іншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяци серпні 1930 р., бо на другий місяць, то є в вересні 1930 р. стратять всі членські права і моглиби бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятте).

І. Каштанюк, гол. рек. секр.

ЖАРТИ.

Сер Ісак Нютон читав раз Шекспіра „Троіла та Кресиду" дівчині, з якою хотів оженитися. На хвильку примкнув книжку, щоби набити та закурити люльку. Потягнув кілька разів, постояв трохи, потім знову взяв люльку в уста та підійшов до дівчини. Видно хотів просити, щоби схотіла вийти за нього. Фільософ іще завзятіще став курити, схопив руку своєї любої та притягнув до свого серця. Дівчина не спротивлялася. Та Нютон узяв вказуючий палець дівчини та штовхнув ним кілька разів у горючий тютюн. У розсіяности фільософ послужився пальцем дівчини, бо думав, що то його палець. Дівчина скрикнула з болю, вирвалась та втекла. Та видно, що не дуже розсердилася на Нютона, коли пізніше таки вийшла за нього.

—o—

Норвежський письменник Бернстєрне Бернсон, що був суперником Ібсена, оставив сина, якого зарозумілість не знала границь. Раз молодий Бернсон подорожував кораблем. Проходжувався по кораблі та дійшов до східців, що вели до командантського містка. Не зважав на виписану, пересторогу: „Подорожним вступ заборонений". Командант, що стояв вгорі, зупинив юнака та сказав йому, щоби вернувся. Бернсон спротивився, спинався далі, а як особливу причину своєї сміливости подав гордо:

— Ви певно не знаете, хто я! Я син найбільшого скандинавського письменника!

— Це мені рівнодушне, пане Ібсен! — відповів командант.

—o—

Маршал Тірен стояв раз у велику спеку в вікні своєї ждальні в білім сурдуті та шапці. В кімнату ввійшов молодий кухонний помічник. Судячи по одязі, подумав, що в вікні стоїть його добрий приятель Юрко. Підійшов тихесенько та вдарив його сильно поза вуха. Маршал обернувся. Слуга, як побачив свою помилку, впав на вколішки та благав:

— Пане, я думав, що це Юрко!

— Хай буде й Юрко, то ти не повинен би його так сильно вдарити! — скрикнув Тірен.

